Ч. 59. (558.). Львів, пятниця дня 23 марта 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В займитих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ піврока	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ піврока	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Революція а кінець війни.

Один визначний дипльомат осередних держав, який добре знає російські відносини, висказав ся ось так перед кореспондентом одного віденського дневника про російську революцію:

Часто можна почути погляд, що російську революцію викликала Анґлія, що вона нічим не є иньшим, як анґлійською революцією на російській землї. Без сумніву, що революційне правительство складає ся переважно з таких політиків, котрі стоять під анґлійським впливом і котрих програмою є продовжене та заострене війни. Помимо того годі менї повірити, щоби Анґлійцї викликали революцію на те, аби тих політиків поставити при кермі держави. Анґлійцї мали імовірно тільки намір спонукати царя до концесій на річ думи, а акція, котрої вони в тій цїли підняли ся, усунула ся очевидно з під їх проводу і пішла дальше, чим вони думали. Анґлійцї зробили би найбільшу політичну дурницю, коли би революція була їх дїлом. Та коли вже взагалї про всяку революцію можна сказати, що знаєть ся, як вона зачинаєсь, але нїколи, як вона кінчить ся, то се передовсїм треба віднести до Росії. Годі предвидїти, куди поведуть розпутані революційні пристрасти нарід, котрий, як нарід російський, стоїть доперва в початках свого полїтичного розвою і котрим руководять далеко більше почуваня й містичні вображеня, як ясні політичні поняття. Приходить до того, що російський нарід ожидає від нового правительства розвязаня і то скорого розвязаня завдань, які рішуче не до розвязаня. Ніякий революційний комітет не в силї створити недостаючих зелїзничих возів і льокомотив, що викликало транспортову крізу в російській державі, анї не в силї зараз злагодити нужду. При всїй добрій волї і всїй енерґії годі усунути сї і сим подібні недостатки, які є наслїдками вже від ґенерацій тревавчої злої правлячої системи і які війна ще до неможливости збільшила. Вкінци ясна преці річ, що стремлїня російських лїбералів і соціялїстів, котрі злучили ся задля переведеня революції, сильно розходять ся. Лїберали обстоюють воєнні і імперіялїстичні цїли, соціялїсти як заступники народа бажають помочи проти нужди і мира.

Се всьо знають також Анґлійцї і через те не можу повірити, щоби се вони викликали в Росії революцію, яка мусить вплинути некорисно на воєнний запал і на воєнну відпорність Росії, хоч на разї поставила вона воєнну партію у керми, бо се видвигнене революційного правительства є на певно тільки початком. Революція піде дальше і принесе, ба мусить принести конфлїкти між народом, який бажає мира, а правительством, яке хоче його вгнати в дальшу війну, між народом, який знаходить ся в нуждї, а правительством, яке не може ніяк йому скоро помочи.

Мусимо дальше памятати, що цар, реакційні партії, бюрократія, церква, хоч на разї уляглн, то все таки мають ще великий вплив і певно його використають. Борба між революцією а реакцією буде дальше тривати, а се буде ґеловно деморалїзуюче дїлати на армію, про котрої становище досн нема ще ясних відомостий, але в котрої рядах є певно численні і впливові прихильники старого режіму. До того треба додати, що російський салдат в окопах від давна чуєть ся умучений війною. Німець знає, за що мусить бороти ся. Російський салдат нїколи свого властиво не знав і велике тепер питане, чи його воєнний запал піде в гору, коли довідаєть ся, що він мусить помимо того іти на смерть, бо сього жадають від нього панове Мілюков і Родзянко.

З тих всїх причин я заключаю, що російська революція, хоч видвигнула на чоло воєнну партію, вкінци причинить ся таки до скорочення війни. Се станеть ся тим певнїйше, чим стараннїйше будуть осередні держави оминати того, щоб не дати Анґлійцям нагоди твердити, що осередні держави є противниками свобідного розвою російського народа.

В справі орґанїзації українського жіноцтва.

Потребу орґанїзації признавали і оцїнювали всї богато лїт перед війною. Та світова війна піднесла її значїнє до житевої конечности держав і народів. — Орґанїзація, в значїню злуки одиниць в працї для загалу, дає невідпорну силу державі, народови, суспільности. Бачимо як народи зорґанїзовані у тій війнї твердо стоять на своїм становиску і сміло глядять в будучність, — незорґанїзовані блукають в метушнї по непевних стежках, без цїли. Плянова орґанїзація переведена на всїх полях народного і громадського житя, витворює в народї внутрішну силу, яка дає йому змогу остояти ся серед найтяжших незгодин.

Зрозуміли се всї народи і переводять та зміцняють орґанїзацію у всїх напрямах, щоби створити силу, потрібну до відбудови сего, що війна знищила. І коли народи, які мають свою державу, працюють над витворенем такої сили, о скільки більше потрібна така праця народам без власної державности, яких доля здала на ласку іньших і в яких як-раз лише сильна орґанїзація всїх сил може становити про їх будучу долю.

Нам Українцям — орґанїзація є найпекучійшою потребою дня.

Переживаємо велику історичну хвилю! Що принесе нам недалека будучність, яке становисько прийде заняти нашому народови в новій Европі, годі вгадати. Щоб однак не сталось — не смїємо бути неприготовані!

Як полководець, що в переддень борби робить перегляд сил, якими завтра буде розпоряджати, так ми в передодни рішеня долї нашого народа почислїм наші сили, приглянемо ся, скільки і якої працї зможемо дати нашому народови, чи дорослн ми до великого часу і чи відбудова національного житя стріне нас відповідно підготовлених і згуртованих.

Коли в нашім народї йде орґанїзаційна робота, не можемо ми жінки стояти на боцї і приглядати ся їй хочби й з зацїкавленем. Нам — і передовсїм нам треба взяти ся до роботи! Тепер, коли стільки прогалин в народних кадрах по упавших борцях, коли тисячі і тисячі людий далеко від рідного краю, — на нас жінок в великій мірі паде відвічальність за те, чи піде наш народ в перед, чи буде зроблено що для краспої будучности України.

Жіноча передвоєнна орґанїзація, яка зі слабих починів зачинала входити в стадію чим раз гарнїйшого розвою, тепер наслїдком війни майже розбита.

Відчуваючи потребу ширшої роботи, а передовсїм потребу загальної орґанїзації нашого жіноцтва, перетворило львівське українське жіноцтво давне товариство „Жіноча Громада“ на товариство з ширшою орґанїзацією „Союз Українок“, якого метою є сполучити у собі всї істнуючі українські жіночі товариства для однодїльної роботи. Щоби перевести се в жите, введено в статут товариства головну зміну, щоб не лиш одиниці, але і цїлі товариства були членами тов. „Союз Українок“. На тій основі може „Союз Українок“ стати в будучности великою злукою — орґанїзацією цїлого українського жіноцтва. Другою прикметою тов. „Союз Українок“ є подїл працї, переведений на основі реґуляміну. Щоби дати змогу нашим громадянам познакомити ся з начерком працї товариства, подаємо зміст сего реґуляміну:

Для осягненя повної орґанїзації українського жіноцтва, установляє ся слїдуючі 4 секції на основі §. 4. статута: I. секція релїґійно-гуманїтарна, II. секція просвітно-шкільна, III. секція робітничо-промислова, IV. секція господарсько-торговельна.

Задачею I-ої секції було б: опіка над сиротами і виселенцями, слугами і шкільною молодїжию, через основане захистів, захоронок і вакаційних осель; опіка над хорими, посередництво приміщуваня, службодайність і дешеві кухнї.

Задачею II-ої секції: шкільництво в загалї, курси для неграмотних, підготовні курси до жін. учит. семінарій, бурси для молодїжи, бібліотеки і читальнї, відчити, сходини, концерти, театральні вистави, прогульки. Видаванє орґану і письм, що відповідають цїлям товариства.

Задачею III-ої секції: основуванє курсів для робітниць, курси промислові, як кравецтва, шитя, мережаня, з правом визволеня. Жіночі робітнї, варстати жіночих робіт, посередництво при купнї матеріялу і приладів, до жіночих робітень. Устроюванє вистав жіночих робіт і домашнього жіночого промислу. Основуванє промислових спілок.

IV-ої секції: Основуванє господарських спілок, шкіл, особливо в области жіночого господарства, курсів господарських, як огородництва, садівництва, пасїчництва і домашного господарства, гіґієни мешканя та житя і прожитку. Основуванє крамниць, торговельних курсів і сїльського крамарства, банковости, рахунковости та товарознавства.

Як бачимо з наведеного пляну, то розмежене працї на секції дає змогу кождій одиниці працювати на тім поли, яке найбільше відповідає її вдачі, чи спосібностям, і через се набирати вправи у постійно виконуваній роботї. Подїл на секції дає ще і сей хосен, що кожда секція удержує контакт з анальоґічним товариством мужеським, чим осягає ся однодїльність народної роботи.

Предкладаючи плян орґанїзації нашого українського жіноцтва в тов. „Союз Українок“ звертаємо ся до всїх свідомих Українок з горячим зазивом: Гуртуйте наше жіноцтво по містах, місточках і селах, засновуйте філії і кружки тов. „Союз Українок“, сполучаючи тим способом усе українське жіноцтво в одну велику орґанїзацію. Богато наших жінок, особливо по селах працює одинцем, вкладаючи часто великий засіб енерґії в працю, яка однак дає малий хосен, а по уступленю робітниці пропадає вона марно, бо нема кому дальше повести зачату роботу.

При зорґанїзованій працї нїчо не пропадає, нові робітники заступають давних, ведені ідеєю своїх попередників.

Тож не розкидуймо перлин нашої працї безцїльно, не розгублюймо їх по неурожайних перелогах, а складаймо в скарбници народної зорґанїзованої роботи.

Де працї, а всї враз, — чого не зможе зробити одиниця, там порадить гурт. Тож до дїла,

хай Мати не плаче, ворог не сміеть ся!

Усїм охочим служимо радо всякими інформаціями, радами, вказівками. На случай потреби можемо вислати відпоручницю в цїли введеня в жите філії, чи кружка.

Головний Виділ Товариства „Союз Українок“ у Львові, вул. Косцюшки Ч. 1.А.

Українські народні стипендії.

На початку марця с. р. оголошено в „Ділі" і в „Українському Слові" конкурс на шість стипендій по 200 К для учеників ґімназії і шкіл реальних, а утворено ті стипендії із жертв, що на мій поклик вплинули від Вп. земляків-патріотів, за що належить ся їм велика дяка.

На той конкурс зголосило ся на мою радість 20 учеників, але наш Пражський комітет помочи для шкільної молодіжи спроміг ся поки що тілько на 10 стипендій. Після ухвали комітету на засіданю дня 18. марця дістали стипендії:

Стефанія Хахула, учениця IV. кляси укр. ґімн. курсів у Відні (з відзначенем), Михайло Селешко, ученик III. кляси укр. прив. ґімназії в Долині (з відзначенем), член товариства „Відроджене", Осип Берест, учен. VII. кляси філії ц. к. акад. ґімн. у Львові (з відзначенем), член тов. „Відроджене", Андрій Головка, уч. IV. кл. філії ц. к. ґімн. акад. у Львові (з відзначенем), член тов. „Відроджене", Володимир-Кирило Шивача, учен. I. кляси ц. к. ґімн. акад. у Львові, член тов. „Відроджене", Петро Федорів, уч. IV. кляси укр. прив. ґімн. в Долині, член товар. „Відроджене", Микола Дячук, уч. VIII. кляси ц. к. ґімн. в Жовкві, вступить до тов. „Відроджене", Роман Прихідко, уч. I. кляси акад. ґімн. у Львові, малолітний, тому не може бути членом тов. „Відроджене", Мирон Галущинський, уч. I. кляси укр. прив. ґімн. в Долині, Ярослав Романовський, уч. II. кляси ц. к. державної ґімн. в Празі, обіцяв вступити до тов. „Відроджене".

Осталось ще 10 подань таких учеників, що заслужили дістати стипендію, але з уваги на вичерпаний фонд для науки — на жаль — не може комітет вже тепер подати їм поміч. Тому кличу де всіх земляків-патріотів: Нарід сам собі! Великі жертви крови і майна мусять всі народи складати під тую страшну хвилю, щоб не загинути в світі та обезпечити собі красшу долю. Жертвуймо і ми та ратуймо що найкрасший цвіт нашого народа: нашу здібну і працьовиту молодіж. З того цвіту — дасть Бог — виростуть не за довгий час плоди, котрі нарід наш „збиратиме з піснями!"

Жертви на стипендії прошу присилати на мою адресу: Smichov, Fibichgasse 1278. Хто бажає, дістане чеки почтової щадниці.

Др. Ів. Пулюй.

Революція в Росії.

Бунт російської фльоти.

ПЕТРОГРАД 20 с. м. Урядовий комунїкат про довершене серед фльоти на Балтійськім мори: Часть фльоти заявила ся за головнокомандуючим фльотя Непіним, а друга часть заявила, що не має довіря до него. Серед заворушень часть офіцирів убито або ранено. Провізоричне правительство вислало своїх двох відпоручників, яким по довших переговорах повело ся спонукати моряків до того, що вони прилучили ся до нового правительства,

Серед фльоти настав спокій. Серед заворушень з приводу нещасливого случаю убито дня 17 марта адмірала Непіна.

Новий командант Петрограду.

Пет. Аґенція доносить, що іменований начальним командантом війск у військовім окрузі петроградськім ґенерал-поручник Корнїлов приняв своє становище з рук провізоричного правительства.

Росія поки-що републикою.

Копенгаґський дневник пише: З телеґрами Мілюкова до російських представників заграницею видко, що поки-що Росія є ще републикою а вел. князь Михайло реґентом. Керенський увійшовши до правительства заявив, що остав ся дальше републиканцем. Мовчанка Мілюкова що-до війни і военних цілий вказує на те, що Керенський обстає дальше при поглядах проголошених в думі в лютім. Тоді він виступив проти утопійних цілий війни, видвигнених панславістами та вказав, що военний настрій російського народу щораз то меншає. Керенського можна би приєднати для війни проти німецьких інвазійних військ, але без сумніву і він бажає собі швидкого мира. Російський посол в Стокгольмі вкінци пристав до нового правительства.

Положене у Фінляндії.

СТОКГОЛЬМ. Шведські дневники доносять, що вчера приїхав до шведської границї перший поспішний поїзд з Росії. Про положене у Фінляндії приходять найріжнїйші вістки. В Гельзінґфорс мали убити около 100 офіцирів.

Комісії думи, які обїзджають Фінляндію стрічають ся всюди з ентузіястичними привітами.

Всюди фінляндські оркестри грають фінлядський народний гимн і марсилянку. Коли фінляндські представники представили домагання Фінляндців, члени думи відказали, що будуче відношене Фінляндії до Росії буде основане на свободі і приязни а не на гнеті.

Власть в руках робітничої партії?

СТОКГОЛЬМ. Шведські дневники що раз виразнїйше уважають події в Петрограді побідою соціяльно-демократичної мирової партії.

Вольнодумні за намовою Анґлії підняли прапор революції, але власть взяла у свої руки робітнича партія, яка вже давно бажала собі мира. Розвиток подій є для Анґлії розчарованем.

Загальне число жертв.

АМСТЕРДАМ. З Петрограду доносять, що загальне число ранених і убитих в Петрограді виносить 2500 людий.

Великі збори жовнірів і робітників.

РОТТЕРДАМ. З Петрограду пишуть, що Комітет робітників і жовнірів відбув великі збори в Таврійській палаті, в яких взяло участь загалом 1300 осіб. Проводив Чхеїдзе. — Виявило ся, що збори не вспіють полагодити дневного порядку і тому рішено обмежити число відпоручників.

Російські війська співають французьку, революційну пісню.

ПЕТРОАРАД. (Б. Райтера). З головної кватири телеґрафують: Військо зібрало ся на публичній площі, несло червоні стяги, співало Марселєсу і відбуло дефіляду.

На бажанє в. кн. Миколи Миколаєвича начальник ґенерального штабу Алексеєв відчитав абдикаційний маніфест царя й упоминав війська, щоби віддано служили новому правительству.

Іменований через провізоричне правліне начальним командантом війск військового петроградського округа ґенерал-поручник Корнїлов обняв становисько.

В Москві придушено огонь.

Військовий комітет привернув тут спокій. Військового команданта Москви і тисячі жандармів та поліціянтів арештували, а політичних вязнів пустили на волю.

Цар і цариця як вязні в Царськім Селї.

ЛЬОНДОН, Бюро Райтера подає з Петрограду: Правительство постановило, що цар і його супруга мають бути уважані за вязнів і має ся їх відставити до Царського Села.

Послам Бусіківі, Верникови, Ґрибомінови і Калиноновн, які виїхали до Могилева дасть ґенерал Алексеєв відділ війська, щоби стерегли царя.

60.000 російських жандармів вислали на фронт.

СТОКГОЛЬМ. Начальник жандармерії в Торнеа повідомляє, що видано приказ, щоби всі жандарми в числі 60,000 вислано на фронт.

Контреволюція в Росії.

ВІДЕНЬ. З Копенгаґи доносять: Після останних відомостий, одержаних дорогою на Гапаранду, з виїмком Петербурга, в цілій Росії, а передовсім в полудневих ґуберніях, кипить кровава борба між революціонерами а царськими військами. З ґенералів тільки один Алексеєв висказав ся за революцією.

В Петрограді розлам між революціонерами ще раз грізнїйший. Дійшло до того, що не виключена можливість вимордованя членів думи і правительства через розярену товпу а передовсім військо.

За окремим миром?

ВІДЕНЬ. Петроградський „День" пише, що на думку соціяльно-демократичної партії Росія війни не виграє, повинна отже заключити окремий мир з осередними державами.

Селянські розрухи.

. СТОКГОЛЬМ. Революція серед російських селян приймає щораз ширші і щораз нагальнїйші розміри. В многих ґуберніях вибухли аґрарні розрухи проти великої власности, а кличем їх: Земля належить до громад!

З театру.

(о. ш.) Попередна дирекція народного театру закінчила свою діяльність виставою „Азя", нова дирекція (п. Рубчакової) розпочала виставою Тобилевичевої драми: „Батькова казка".

Першу драму, основану на безсторонїм хитаню цигана відступника між своїм живлом а білою расою, бачило ся чирав на нашій сцені, так що й нічого більше про неї саму говорити.

Натомість належить ся кілька слів артистам і уступаючій дирекції. На велике признане заслужила собі п. Палиненко в ролі Ази за те, що до глибини душі перейняла ся ролею і вложила в неї цілий засіб темпераменту, а де треба — панувала над собою. Вона мало сміяла ся, уникала балєтових рухів і скоків, прибрала ся фантастично, але з повним смаком, а співала прегарно і за те все збирала бурі оплесків.

П. Демчишин, якого публика привикла бачити в иньших ролях, вивів старого Янкалюка, що покинув циганів, став хліборобом і вмирає покараний, бо дочка його навертає ся до цигана — дуже поправно. Траґічну смерть і само конане представив без пересади, без зайвого крику, дуже добре. Трудну ролю Янка грав п. Коханенко, а про нього кілька уваг низше.

П. Будзиновський обняв театр як нефахова людина і в дуже тяжких умовах. Дословно розбиту сцену треба було на ново зложити. Може і він сам не дуже вдоволений успіхом, але безперечно удало ся йому зорґанізувати театральну дружину на стільки, що трупа держала ся весь час, хоч директор виїхав зі Львова і театром займав ся тільки здалека.

Треба і се вчислити в заслугу театрови, що він придбав собі публику серед тих кругів, які перше стояли від нього далеко. Була то публика мало вибаглива, національно не цілком свідома.

Не треба при тім забувати, з якими технічними перепонами борола ся управа, коли всю ґардеробу, обстанову, нераз і куліси треба було позичати і дорого за все платити. А репертуару не переняв управитель також. Отже не вдало ся п. Будзиновському підняти театр на педестель, але не заслужив він на ніякий закид.

Карпенко Карий (Тобілевич) найкрасший наш драматурґ. Микола Садовський відносив ся до нього з належним пієтизмом і дав нагоду ширшій громаді побачити його красші драми і комедії.

Поворот нової дирекції до Карпенка-Карого засвідчає її змагане здорово доповнити і відновити репертуар незвичайно бідний і на число пєс і на якість.

Вибір драми був може подиктований добором сил, якими дирекція розпоряджає під теперішню хвилю. Бо сама драма без сумніву трохи застаріла і неодні сцени треба при новій виставі пропустити, другі вкоротити.

Акція драми розвиває ся в часі Кримської війни досить припадково, більше вже звязана вона з послідними роками кріпацтва в Росії. Але знов не надто тісно, бо властивим заложенем драми є непоміркованість чесного, але загонистого мужа, який досить нерозважно одружив ся з непідходящою до його поваги молодою дівчиною без вироблених житєвих засад, радій весело жити і ще веселійше бавити ся з мужчинами. Здавало ся йому, що взяти шлюб, тай вже він своє зробив; забув, що се був щойно початок нової доби в житю. Потонув у господарській роботі, не мив ся, не голив ся, в хаті не показував ся. Був певний, що жінка за телятами і грядками забуде про инший ще світ.

Колиж за інтриґою відтрученого кавалїра Нікодим (бо так назвав ся муж) застав свою Марину в обіймах молодого донжуана — прогнав її з дому, пішов на війну і по 25 роках вернув ся і раненим і зломаним. Але зломив і жінку. Вона й не думала мужа зраджувати, кавалїр підмурив її і вона нецїлувала його от себі, а за сю забавку гірко покутувала цїлих 25 років і коли по тім часї стрітила ся з давним своїм мужем, була вже хора і до життя цїлком нездібна.

Характери обидвох головних осіб зачеркнені незвичайно сміливим розмахом і виведені дуже послїдовно; акція жива, тому видцї слїдять її цїкаво. Головні ролї спочивали в руках п. Рубчакової і п. Коханенка. Першу знає наша публика з самої доброї сторони, п. Коханенко в перве виступив в Азї, в друге в „Батьковій казцї“ і відразу позискав симпатиї видцїв і знатоків. Його маска, проголошуванє фраз і слів, засіб темпераменту і жести відповідні і згідні з ролею; виступ і рух на сценї вказують на рутину і на те, що з сценою обув ся, бо не по однїй ходив. П. Коханенко вдумує ся і поглублює свої креацїї і приходить на сцену з готовим пляном, не імпровізує після того, що хвиля принесе, тому гра його рівна і робить вражінє своєю силою і засобом вложеної працї. Такуж сумлїнну працю п. Коханенка, як режісера можна було завважити в цїлому виведеню драми, в гуртових сценах і в грі деяких акторів.

Треба згадати про дебют п. Гірничого; при дальшій працї і під умілою рукою може молодий дебютант виробити ся. П. Демчишин в ролї Пилипа тримав ся, як звичайно, добре.

Сором тільки, що саля світила пусткою. Наша публика злегковажила собі таку поважну драму найпершого драматурґа нашого, не цїкава була приглянути ся добрій грі акторів і не заявила прихильности, не привитала дирекциї такої симпатичної, улюбленої артистки, як п. Рубчакова. Треба надіяти ся, що на другій виставі „Батькової Казки“ саля буде заповнена.

НОВИНКИ.

— Хто хоче заняти ся висланєм петиций в справі маніфесту з 5. падолиста 1916 р., звелить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всі потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомленє: коли, де якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— Бібліотека Товариства „Просвіта“ отверена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. свят) від год. 4—6 вечером.

— Для воєнних інвалідів У. С. В. має товариство „Маківка“ до наданя десять канцелярийних посад на провінциї, кілька посад інструкторів на селі і ріжні місця в торговлі, промислі, ремеслї і господарцї.

Рільникам, котрі не мають де повернути допомагаємо до веденя власної самостійної господарки в других повітах.

Взиваємо отсим всіх немічників У. С. В., котрі уже зістали звільнені з війська а ще не зголосили ся в тов. „Маківка“, щоби безпроволочно заподали свої адреси і написали про свої потреби і бажаня. Подати треба лїта, причину звільненя з війська і занятє перед війною.

Рівночасно просимо всїх, хто має яку небудь посаду до відданя, щоби безпроволочно зволили заподати услівя а всї наші орґанїзациї просимо написати нам якнайскорше де і під яким услівєм можна найти сїльські господарства, котрих власники находять ся за границею, а котрі з огляду на якість землї і добрий стан будинків мешкальних і господарських надають ся до управи.

Уділи (10 кор. і 1 кор. на вписове), заяви членські і одноразові жертви для інвалїдів належить посилати на адресу товариство „Маківка“ в Новім Санчи. Про посади для інвалїдів і про опущені господарства писати виключно на адресу директора Василя Сїдельника, Хутір Біжків в Лаврикові почта Добрусин.

— **Маґістрат кор. стол. м. Львова** взиває ополченцїв з років 1891 до 1872, котрі зголосились до перегляду „С“, а дотепер ще не піддались сему перегдядови, щоби негайно під загрозою наслїдств, предвиджених законом з д. 20 VI. 1890 В. з. д. ч. 137 явились прямо в льокалях перегдядної комісії при вул. Яблоновських ч. 11, щоб задосить учинити обовязкови ставленя ся до перегляду.

— **Заряд міста Львова** повідомляє, що мука для хорих через ц. к. намісництво зістала цїлковито вичерпана і дальші зголошеня не будуть узгляднені.

— **Фізикат м. Львова** подає в своїм звітї, що в минувшім тижни не було анї одного случаю тифу.

— **Паливода XVIII-го столїтя**, весела фарса Карпенка Карого буде виставлена в суботу 24. с. м. в укр. народнім театрі і повинна приманити кождого, хто хоче забути журбу хоч на хвилю і забавити ся; хто хоче пізнати одну з комедій славного укр. драматурґа. Того самого автора „Батькова казка“, драма в 5 діях буде виставлена в друге 25-го с. м. в недїлю з новою обсадою деяких роль.

— **Переказанє судових чинностий.** Президія висшого краєвого суду в Оломуници оголошує:

Президія львівського висшого краєвого Суду переказала тимчасово чинність повітових судів в Болшівцях і Бурштинї аж до реактивованя тих судів, в повнім уставовім крузї діланя повітовому судови в Рогатинї. Карні донесеня о злочини і переступи в округах повітових судів болшовецького і бурштинського належить вносити безпосередно до повітового суду в Рогатинї. До того суду будуть відставлювані також особи придержані через публичні орґани безпеченьства.

— **„Сїльський Господар“ комунїкує:** Заборона мішаня погноїв. Під мішаними погноями треба розуміти такі погної, які повстають через змішанє якихнебудь гнійних середників. Мішанє погноїв є тепер — після розпор. мін. рільн. з 3. III. 1917 — заборонене, а їх продаж дозволене лиш до 15. мая с. р. і то лиш під виразною назвою „мішаних погноїв“. Виїмки від сеї заборони може зробити на якийсь час і лиш для деяких родів мішаних погноїв мініст. рільництва. Заборона зовсїм не розтягає ся на: мішані погної, зложені з орґанїчних частий а також на мішані погної, які робить собі сам селянин безпосередно перед висївом їх на поли.

Заборона вживаня сїна до живленя звірини і до пакованя вводить розп. цїлого мініст. з 13. падол. 1916.

Обмеженє в різаню рогатої худоби і свиний. Під загрозою високих кар грошевих, вязничих, згл. утратою промислового управненя не вільно від 15 марта 1917 різати анї продавати на заріз коров, ялівок і свиний, які є в такій степени ваґітности, що можна се назверх пізнати. Так само не вільно самому різати анї продавати на заріз таких телять яким не виріже ся зовсїм докладно вісїм молочних сїкачів, ствердиуть ясна і загоїть ся пупець. Заборона різаня свиний тучених на солонину аж до ваги 60 кільоґр. і свиний на мясо аж до ваги 40 кільоґр. на штуку — остає дальше в силї.

Підвисшенє цїни бараболї. Від 8. марта 1917 обовязує на основі розпор. уряду для виживленя нова цїна на бараболї. Тепер має ся платити за 100 кґ. здорових, сухих, без землї і кільцїв бараболь зі збору 1916 року 15 корон. Тая цїна розуміє ся вже і за приставу до найблизшої зелїзн. стациї або до місця призначеня, о скільки воно не є віддалене більше, як найблизша зелїзн. стация. Так само за бараболю зі збору 1917 року виносить цїна від 10 серпня 1917 корон 15 і то вже враз з приставою, о скільки найблизша зелїзн. стация згл. місце призначеня не віддалені більше як 10 кільом. від місця закупна. Коли віддаленє виносить 10—20 кільом., то цїна виносить 16 корон, а при віддаленю понад 20 кільом. 17 корон. Віддаленє означить Староство. Цїни розуміють ся без мішка. Коли купує цивільна особа, то продаючий в случаю потреби може, а коли Воєнне Заведенє для обороту збіжем то на жаданє продаючий мусить доставити соломи до вистеленя і накритя бараболь, очевидно за заплатою.

— **З краєвої Централї паш в Кракові**, Краєве Товариство господарське „Сїльський Господар“ у Львові подає:

1. Обіжником з лютого б. р. ч. 29. повідомляє Краєва Централя паш в Кракові своїх повітових заступників і рільничі корпорациї в краю, що військові орґани ц. і к. армій, оперуючих у східній Галичинї, в слїд розпорядженя ц. і к. Начальної Команди Армій зареквірували в млинах східно-галицьких всї запаси ґрису і роблять се в дальшім тягу.

На се звертає Краєва Централя паш увагу своїх заступників з візванем, щоби уділяли в тім напрямі петентам інформаций, зголошуючим ся о ґрис, а то аж до часу виданя через Краєву Централю паш в зміненім станї річи нового зарядженя.

З окрема звертає на сю обставину „Сїльський Господар“ увагу своїх членів, які предложили йому свої зголошеня о приділ вільного ґрису, з тим, що Товариство робить стараня, щоби змінити такий стан річи.

2. Обіжником з дня 10. марта б. р. ч. 31. виданого до млинів, доносить Краєва Централя паш, що Воєнне Заведенє обороту збіжем видало нові приписи для вимолу пшеницї, жита і ячменю з важністю від дня 11. марта 1917., а то:

Скількість вимеленого ґрису має виносити при пшеници 7 і пів проц., при житї 7 проц. і ячмени 11 і пів проц.

Цїну ґрису так житнього, пшеничного як і ячмінного, вимеленого після нових приписів, установляє Воєнне Заведенє обор. збіжем на 8 кор. 50 сот. при відборі в млинї на 9 кор. льоко стация зелїзнича млина, без мішків з додатком маніпуляційним Краєвої Централї паш, котрий виносить 1 кор. від 100 кґ. ґрису.

В виду сього так високого вимолу знижене Воєнне Заведенє обороту збіжем приділ обовязкового ґрису, належного продуцентови від доставленого ним збіжа з 6 проц. на 4 проц., так, що від кождих 100 кільоґрамів жита і пшеницї одержить продуцент 4 кґ. ґрису обовязкового.

— **Курс рубля.** Розпорядженєм військового ґенерал-ґубернатора в Люблинї з 9. марта с. р. підвисшено курс перечисленя 100 рублїв аж до відкликаня — на 335 корон.

— **Жінка російського реґента Полькою.** Як доносять польські часописи, жінка реґента в. князя Михайла Александровича, панї Врубель, має бути полькою. До Курокого і Брусїлова приступила отже і панї Врубель...

— **Успіхи в морській війнї.** По затопленю ворожого воєнного корабля „Danton“ втрати наших ворогів в воєнних кораблях, числячи помічні кружляки і помічні кораблї, виносять 850.000 тон, або тільки, кільки числила фльота японська враз з російською на початку війни, а лише о 60.000 тон меньше, чим цїла воєнна фльота Злучених Держав (третої з черги держави на морі) з початком війни.

— **Не подобаєть ся.** В статї „Американская Русь“ „Новое Время“ с 16. лютого гірко скаржить ся на „лже-Українцїв“-мазепинцїв, які провадять в Америцї боротьбу проти російської національности... Головний діяч мазепинства ґр. Шептицький післав за океан двох уніятських епископів Григорія Будку (недавно вмер?) і Сотера Ортинського (затроєний?). Всї українські часописї, як „Свобода“, „Народна Воля“, „Народне Слово“ і т. д., старають ся перевисшити нїмецькі часописї в злобі та брехнях на Росію і старають ся своїми звязками з Українцями в Київі, Одесї та Харкові переконати Американцїв у своїм знаню російських справ та правдивости своїх відомостей. Нїмцї мають в Українцях своїх вірних помічників у боротьбі з русофільською працею американських Славян. (ВСвУ).

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 23. марта 1917.

Нинї: 23. марта гр.-кат. Кондрата, римо-кат. Вікторіяна.

Завтра: 24. марта гр.-кат. Софронія, римо-кат. Гавриїла,

○ **Український Народний театр „Бесіди“.** Саля товариства ім. Лисенка при ул. Шашкевича ч. 5.

В суботу, дня 24. марта „Паливода“ комедія на 4 дії Карпенка Карого.

В неділю, дня 25. марта „Батькова казка“ драма на 5 дій Карпенка Карого.

Білети можна скорше набути в „Народній Торговлі“, а в день представленя при касі театру в год. 5 по пол.

Початок о год. 7 вечером. 1—2

○ **Вечір укр. обрядових пісень.** Звертає ся увагу нашої суспільности, що вечір укр. обрядових пісень розпічне ся точно о год. 7·30 вечером, та що підчас виконуваня поодиноких точок програми нікого не впустить ся на салю.

На „Фонд Народної Оборони“

зложили дальше від 3-го січня 1917 р. в коронах і сотиках:

(Далі).

Андрій Бучак 10, о. Кузич, Комарно 110 (зібрана підчас Роздв. сьвят через молодіж в Комарні), о. Богд. Еліяшевський, Зашків 20, Ст. Мандзик, Ясень 50, Бобанич Ігнатий, Соневидсько нижне 60 (збірка від громади), Солтикевич, Улич 20, Салук Лука, Бенз 30, о. Шпилька П. Далова 10, Иван Рибчук 10, о. Михайло Мрозовський, Сторона 10, о. І. Тарасович, Теглів 10, Лещинський Теод., Рава руська 5, Панькевич Теодор, Рава рус. 5, о. Скубиш Іван, Селиска 10, Ярослав Захарясевич, Одрехова 10 (збірка), о. Шанковський Иосиф, Чаниж 10, через укр. Щадницю в Перемишли 100 (збірка на котру зложили: Ярема Ол., Перемишль 50, Мих. і Софія Тарасевичі з нагоди їх вінчаня 50), Роман Чайківський, Львів 10·10, Ґробельський Конст., Добромиль 22, Гриньовський Петро, Львів 10, Костишин Антін, Львів 20, Український Базар, Стрий 62·60 (збірка), Ґадзінський Володимир 35 (збірка між товаришами), о. Олександер Трешневський, Ялин 110 (збірка на котру зложили: о. Олекс. Трешневський 10, Різдвяна коляда 100), о. Василь Мотюк, Грозьова 20, Горницький А., Підбуже 3, Мирон Иван, Стрий 25, Мізуль Василь 2, уряд парох., Хишевичі 15, Ольга Оливинська, Купновичі 5, Пор. Бойчук 20, о. Тис Прокіп, Хлївчани 20, Вининцький Іван, Залізці 25, Дорожовець Софія, Радожіч 8, Матвій Мурмило, Курнич 2, о. І. Сендзік, Горуцко 50 (збірка з коляди), Федоряк Антін, парох Тісна 10, Ґаванський Миколай, Висинч 3, Иосифович Дмитро, Хутар 20, Євдокія Нарольська, Добровляни 40, о. Михайло Кіт, Новиця 43·26 (збірка від громади в церкві), Омелян Рудницький, Конюшки 20, Залозецький Роман, Відень 10, о. Рудницький Антін, Дрогобич 200, Стеблецький Евстахій, Живець 30, Ольга і Олена Кульчицькі, Перемишль 9·80, о. Юл. Левицкій, Постолів 40 (збірка від парохіян), Криловський Лука 40, Білик Михаил, Зайбуш 55 (збірка на котру зложили: М. Білик 10, Рижак Ст. 5, Исманицький Т. 2, Ів. Гаврилюк, Суха 2, Ґалах Мих., Живець 2, Кутик М., Живець 5, Ґловацький Конст., Живець 5, Крижановський І., Бучач 1, Чеканик Еміль 2, Григорій Гальків, Буковина 1, Марія Олійовка, Буковина 2, Шинкель Настя, Буковина 1, Морґоч Анна, Бук. 1, Морґоч Домна, Бук. 1, Дідич Кат., Бук. 2, Нестор Кат., Бук. 1, Бабюк Ст. 1, Сикаля Ів., Бук. 1, Бабиковський Теод., Бук. 2, Сопотюк Ст., Бук. 2, Тихоліч Катар., Бук. 2, Марія Сороцінська, Бук. 1), надпор. Ґліняньский Адольф, Фрейберґ 25 (для укр. Січ. стрільців), др Окуневський Ярослав, Поля 100, через тов. взаїмних обезпечень „Дністер“ Львів, о. Мих. Кручковськи, Нагаків 20, о. Ю. Татомір, Самбір 330, Волошак Андрій, Прага 10, о. Татомир Михайло, Кавско 5, Міхаць Елія, Долге 10, о. Волод. Мармаш, Ясниска 5, Михайло Кульчицький, Плаве 40 (збірка яку зложили Плавяни пов. Сколє), о. Теодор Савойка, Селиска 10, Теодор Ванахін, Глинсько 50, Роман Жуковський 94·07 (в заступстві української читальні в таборі Вольфсберґ, Каринтія), Михайло Завадикут, жовняр 8 (збірка на котру зложили: М. Завадикут 2, І. Цибульський 2, Георгій Дутчак 2; Андрій Кремінський 2), в адміністрації „Діла“ збірка 261·80 (зложена через: о. Тома Березовський, Журавно 6, о. І. Карпевич, Лежайск 10, о. Р. Озримович, Східниця 20, В. Міськевич, Мости великі 10. о. Іляр. Фенчинський, Станиславчик 10, о. Левицький, збірка Блюдники 53·10, о. Льонґ. Тустановський, Вільки маз. 50, Лев Кликийло 18·70, о. Ів. Волосяньский, Сокаль 34).

(Дальше буде.)

Послідні вісти.

З головної австрійської кватири.

З дня 22. марта 1917.

На східнім фронті:

Над Березино дотерли наші відділи аж до другої лінії російських становищ і полонили 1 офіцира і 266 жовнярів як також здобули дві револьворові армати, 6 скорострілів і 14 метавок мін. Наступи неприятельських підїздів всюди відперто.

На південно-східним фронті:

Нема нічо до оповіщеня.

Заступник шефа Ґенерального штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі принимає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важнійші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: Львів, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку, а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Видає і відвічає за ред.: [illegible]

Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 17.